

[Christmas Møller.]

have Lov til at sige til den høje Regering, som nu er udstyret med denne ganske særlige Magt: Hvad er Regeringens Mening paa dette Omraade? Jeg tror, det vil være rimeligt og nødvendigt, om man maaske først i et Udvalg, derefter her i Tinget faar en saadan Drøftelse mellem Regeringen og Oppositionen alle disse Spørgsmaal vedrørende, og at man fra Regeringens Side giver nøje og klar Besked om, hvorledes den ser paa Fremtiden. Jeg skal medgive den en meget, meget bred Margin, naturligvis, naar man tænker paa, hvor usikre vi alle maa føle os over for Fremtiden, hvordan vi maa føle os, som om vi arbejdede paa en Vulkan, ikke vidende, hvad der kan ske blot nogle faa Maaneder frem.

Jeg har her stillet en Række forskellige Afgørelser op over for hinanden, som efter mit Skøn ikke er Udtryk for en klar og stærk Linie fra Regeringens Side, saadan som man maa kræve det.

Det her forelagte Lovforslag er jo i øvrigt, naar vi skal behandle det her og i Udvalget, at dele i to skarpt adskilte Dele. Det er hele Valutacentral-Ordningen gennemført og stadfæstet, kan man sige, paa ny og forlænget over 1937 til 1938 med. Det er endvidere en Række Enkeltspørgsmaal om forskellige Ændringer i selve det bestaaende System.

Med Hensyn til det første Spørgsmaal, det, som maa være Hovedspørgsmaalet, og som jo i den Forstand ogsaa maa være afgørende for, om man overhovedet, som Forholdene ligger, kan og vil have med Sagen at gøre, nemlig Spørgsmaalet om en ny Valutalov forlænget ogsaa over 1938 — en Godkendelse af Systemet for saa vidt —, vil jeg gerne sige, at ogsaa om dette haaber jeg, der i det kommende Udvalg kan finde en virkelig Forhandling Sted med Ministeren. Vi har jo mange Gange beskæftiget os med, om vi ikke paa anden Maade kunde løse de Opgaver af valutarisk, beskæftigelsesmæssig og navnlig handelspolitisk Karakter, som her forelaa, og jeg for mit Vedkommende vil gerne udtrykke det paa den Maade, at hvis man maa sige, at uden en Valutacentral vilde vi ikke kunne gennemføre Traktater lige saa gode som dem, vi har, men maatte riskere, at de Traktater, vi fik, gav os daarligere og vanskeligere Afsætningsvilkår — Striden staar jo om, hvorvidt dette kan bevises —, saa vil Regeringen og dens Tilhængere staa stærkt. Jeg har nu aldrig rigtig kunnet forstaa, at man ikke har villet gaa ind i Forsøg paa paa anden Maade at løse disse Opgaver. Paa et stort Omraade,

kan man sige, er det ene og det andet System fuldstændig ens. Thi Importforbud, saaledes som vi for vort Vedkommende foreslog det for et Aar tilbage for Landbrugsvarer, er jo ikke andet end Valutaattestsystemet, naar der ingen Valutaattester udstedes til de paagældende Varer. Saa den Side af Sagen kunde vel ikke volde de største Vanskeligheder. Men Problemet er, om det er nødvendigt at have et saa stort Apparat, om man ikke kunde iværksætte en Fordeling af vor Købekraft paa de forskellige Lande paa en anden Maade. Jeg har tidligere nævnt, at man f. Eks. med Hensyn til Kul efter min Opfattelse aldeles ikke behøvede at have Valutaattestsystemet og hele dette Apparat. Hvis hver enkelt Importør var forpligtet til — det vilde ikke være vanskeligt at overholde — at købe i bestemte Forhold — vi kender Englandstraktatens 80 pCt. —, kunde det i hvert Fald ordnes for denne Vares Vedkommende. Det, der er Spørgsmaalet, og som her maa behandles, og som baade vilde give Konkurrence og meget mere Smidighed og vilde opfylde det handelspolitiske Hensyn, er, om der ikke er Vej frem ad den Bane, jeg her har nævnt. Saa meget mere maatte jeg ønske en Forhandling herom, som der ikke kan være nogen Tvivl — tidligere Udtalelser af den højtærede Handelsminister har ogsaa vist, at han ikke staar sikkert her — om, at Valutaattestsystemet, som vi har det i Dag, borer os ind i den Tilstand, at ikke blot vi selv kan arbejde med Systemet, men at ogsaa de, vi skal slutte Aftaler om vor Handelspolitik med, kan gøre det, og at Systemet derfor bliver, maaske allerede er blevet — vanskeligt er det jo offentligt at udtale sig om det — i mange Henseender et tveægget Sværd, fordi ikke blot vi fra vor Side bruger dette Instrument, men vor Modforhandlere, eller hvad Udtryk man vil anvende, kan bruge det lige saa godt. Endelig tror jeg ogsaa, at der i dette Øjeblik er ved at foregaa en Ændring i den økonomiske Politikkens Udvikling i Verden; et og andet kunde tyde paa, at man fra engelsk Side er ved at indstille sig paa en Ændring i Handelspolitikken over til Toldpolitik — jeg har i hvert Fald forstaaet den højtærede Handelsministers Ord om ikke at afvise toldpolitiske Foranstaltninger saaledes, at han for sit Vedkommende mente, at man ogsaa kunde drøfte, om saadanne Foranstaltninger ikke kunde erstatte Systemet paa en lang Række Omraader. I hvert Fald er jeg ikke blevet overbevist om, at man ikke kunde løse den lange Række Opgaver, som foreligger, valutarisk, han-